KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU INDUSTRISKE SVOJINE

RAZRED 38 (1) IZDAN 1 AVGUSTA 1936

PATENTNI SPIS ŠTEV. 12455

Ing. Vertnik Viktor, Maribor, Jugoslavija.

Prenosni jarmenični stroj za žaganje.

Prijava z dne 4. aprila 1935. Velja od 1. oktobra 1935.

Predstoječa iznajdba se nanaša na prenosni jarmenični stroj za žaganje, katerega se premika pri žaganju čez negibni delovni predmet.

Od že znanih stroje za žaganje, ki so v mehaničnem ali ročnem pogonu ter služijo istemu namenu, se razlikuje ta predmet iznajdbe tako, da je omara, ki jo nataknemo na deblo drevesa in ki ima obliko plašča prizme, iz duraluminija in so na njej montirani žagasti okvir ter gonilni deli vodilnih, podajalnih in pomožnih valjev, ki služijo premikanju stroja na drevesnem deblu.

Stroj dobiva svojo lego pri rezanju oblikavega lesu od dveh ob strojı vzporedno tekočih vodilnih tračnic, ki imata svoj vzdolžni vod na cevi, katera je na deblu s privijalkami pritrjena ter te obenem tvorijo ležajno kozo za deblo.

Na risbi je podan izvršilni primer prenosnega jarmeničnega stroja za žaganje. Slika 1. je stransko lice, slika 2. sprednje lice, navpična rez po črti C-D slike 1, slika 3 talni ris z rezom po črti A-B slike 1. Postolje stroja je iz duraluminijasto pločevine izdelana prizmatična omara (1) Natakne se na trdno ležeče drevesno deblo. Omara (1) ima nastavek (2), v katerega so vodilne cevi (3) okvira žage (jarmenika) (4) navpično vdelane. Okvir žage (4) se vodi na spodnjem koncu ob štirih ceveh (7) v štirih ležajih (6) na omari. V okvir žage se vdevajo za rezanje potrebne platnice (52) po potrebi v večjem ali manjšem številu. Okvir žage (4) se spravi v delo z ročičnim čepom (5) gonilnega droga in s kotačnim čepom (13). En kotač (8) ima s psičnimi zobmi opremljeni zobati venec (9), katerega je po obradi mogoče izmenjati. Z zobatim vencem opremljeni kotač (8) se more poganjati s pomočjo zobatega predležja (10) z mehanično ali ročno silo. Oba kotača (8) sta na votlem jeklenem valju zagozdena, ki se suče v ležaju na kroglah ali tečaju na valje (12). Ročični čep (13) kotača (8) ima na stikalni strani stroja do sredine kotača segajočo ploskev (15), v kateri je zvezni svornik (16) podajalnega droga (17) premestno pritrjen. S prestavitvijo svornika (16) se more vstavitev podajala urediti primerno rezi žag. Podajalni drog (17) je z zapahnikom (19) zvezan s svornikom (18), s čemer se izvrši semintja gibanje vodila za pomično kolo (23) z zveznim vzvodom (22), pri čemer dva zaviralnika (24) vsegata v zapiralno kolo (25) ter tako prevajata svoje gibanje dalje na stožčasta kolesa (26), ki so vdelana v ležaj (48). Na vretencih (29) pritrjena polžasta kolesa (28) se pregibajo s polži (27), ki so v zvezi s stožčastimi kolesi (26). Na vretencih (29) na zagozdi premestni polži gibljejo na podajalnih valjih (31) pritrjena polžasta kolesa (30) in s tem cel stroj na drevesnem deblu.

Z ročnim vzvodom (21) se premika na okviru vodeni vzvod z lastovičjim repom (20), ki vodi v zapahniku (19) z dvema kulisnima kamnoma in vmesnim vzvodom premično zvezni zvod (22). S to funkcijo se lahko po potrebi regulira podajanje stroja na drevesnom deblu med obratom. Spodnje podajalne valje (31) je mogoče z ročnim kolesom (33) in vretencem (47) ter z zobatokolesnim predležjem (35) po debelosti drevesnega debla med žaganjem prestavljati. Gorenja dva podajalna valja (31) sta razen

tega radi izenačitve malih neravnosti na drevesnem deblu neodvisno drug od drugega gibljivo napravljena, pri čemer dobivata svoj stalni pritisak od polžastih vzmetov (32). Če se drevesna debla razrežejo v deske brez stranskega cevnega voda, jih je opremiti ob straneh s prosto paralelno tekočimi ploskvami, nakar se stisnejo drug proti drugemu na vretencih (55) in v ležajih (54) počivajoči stranski vodilni valji (53) ter dajo tako stroju na vzporednih ploskvah drevesnega debla vodilo za ravno rez. Ležaji (56) onemogočijo stransko izmikanje vretenca (55). Da se prepreči prevrnitev stroja med zain izrezanjem na drevesnom deblu, sta napravljena dva spodnja pomožna valja (41), ki imata svoji ležišči v stranskem ležaju (42), in v repastem vodu (43) ter sta vodena z vretenci (44), s stožčastimi kolesi (46) in z zveznim valjem (45) vzporedno. Gorenji valj (39) pomožnega voda deluje vertikalno z vzvodom (36) valja (37), s polži (38). Vzmeti (40) drže pri izstavitvi delovanja valj (39) pridvignjenega. Zobato kolo (10), ki goni žago, je na votlem valju (50) zagozdeno, ter se suče v obeh tečajih na valje (49). Valj (50) se lahko spoji z upogljivim gonilnim valjem motora. Stroj ima noge iz cevi (51).

Patentni zahtevi:

1) Prenosni jarmenični stroj za žaganje desk, označen tako, da je izdelana omara stroja (1) iz duraluminija ali iz jeklene pločevine in so na njej za pogon in gibanje stroja na drevesnom deblu potrebni deli.

2) Jarmenični stroj za žaganje po zahtevi 1, označen tako, da je za vod cevi žagnega okvira (3) in za žagni okvir (4) na omari stroja še omarni nastavek (2) iz duraluminija.

3) Jarmenični stroj za žaganje po zahtevi 1, 2, označen tako, da ima pogonski kotač (8) izmenjalni, s pšičnimi zobmi opremljeni zobati venec.

4) Jarmenični stroj za žaganje po zahtevi 1, 2, 3, označen tako, da kotačni valj (11), kotačni čepi (13), čepi žagnega okvira (5), podajalni valjarji (31), vodilni valjarji (53) in (39) so izdelani votlo iz jekla.

5) Jarmenični stroj za žaganje po zahtevi 1, 2, 3, 4, označen tako, da se pritisneta gorenja dva podajalna valjarja (31) s štirimi polžastimi vzmeti (32) na drevesno deblo.

6) Jarmenični stroj za žaganje po zahtevi 1, 2, 3, 4, 5, označen tako, da je opremljen z dvema potom vijakov vreten (44) in ležajev (42) vertikalno premakljivima pomožnima valjarjema (41) in dvema z vzvodom (36) pridvižnima pomožnima valjarjema. (39).

7) Jarmenični stroj za žaganje po zahtevu 1, 2, 3, 4, 5, 6, označen tako, da se prenese gibanje podajanja od izsredne plošče (15) kotača (8) potom izsrednega droga (17) svornik (18) na zapahnik (19) in se lahko s prestavitvijo vzvodov (21) in (22) izpreminja

Fig. 1.

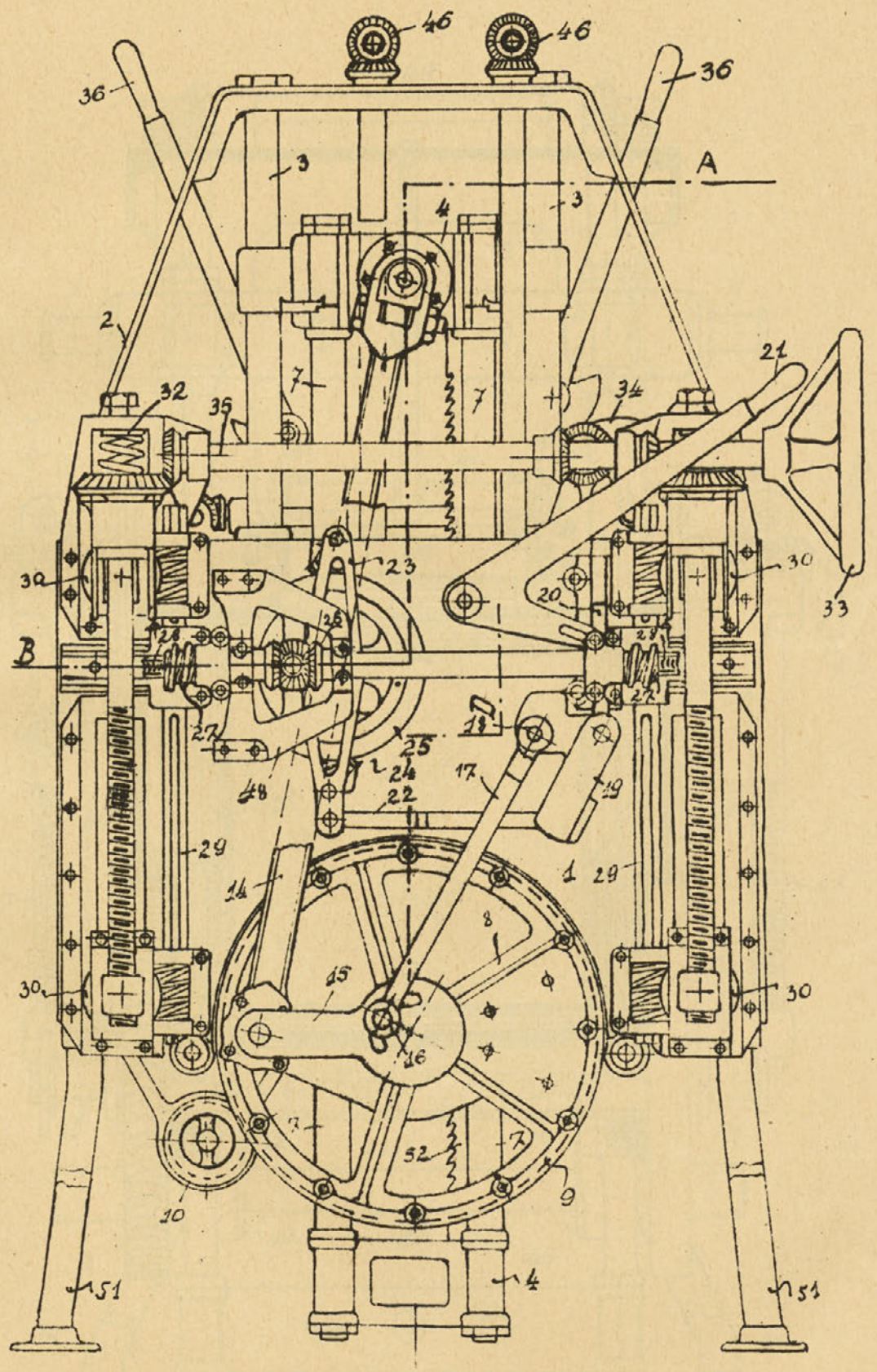
46
46
36
36
3
3
A
4
2
21
32
35
7
7
34
23
30
30
20
33
B
26
28
28
27
27
25
24
18
48
22
17
19
29
29
14
1
8
15
30
30
16
7
7
52
9
10
51
4
51

Fig. 2

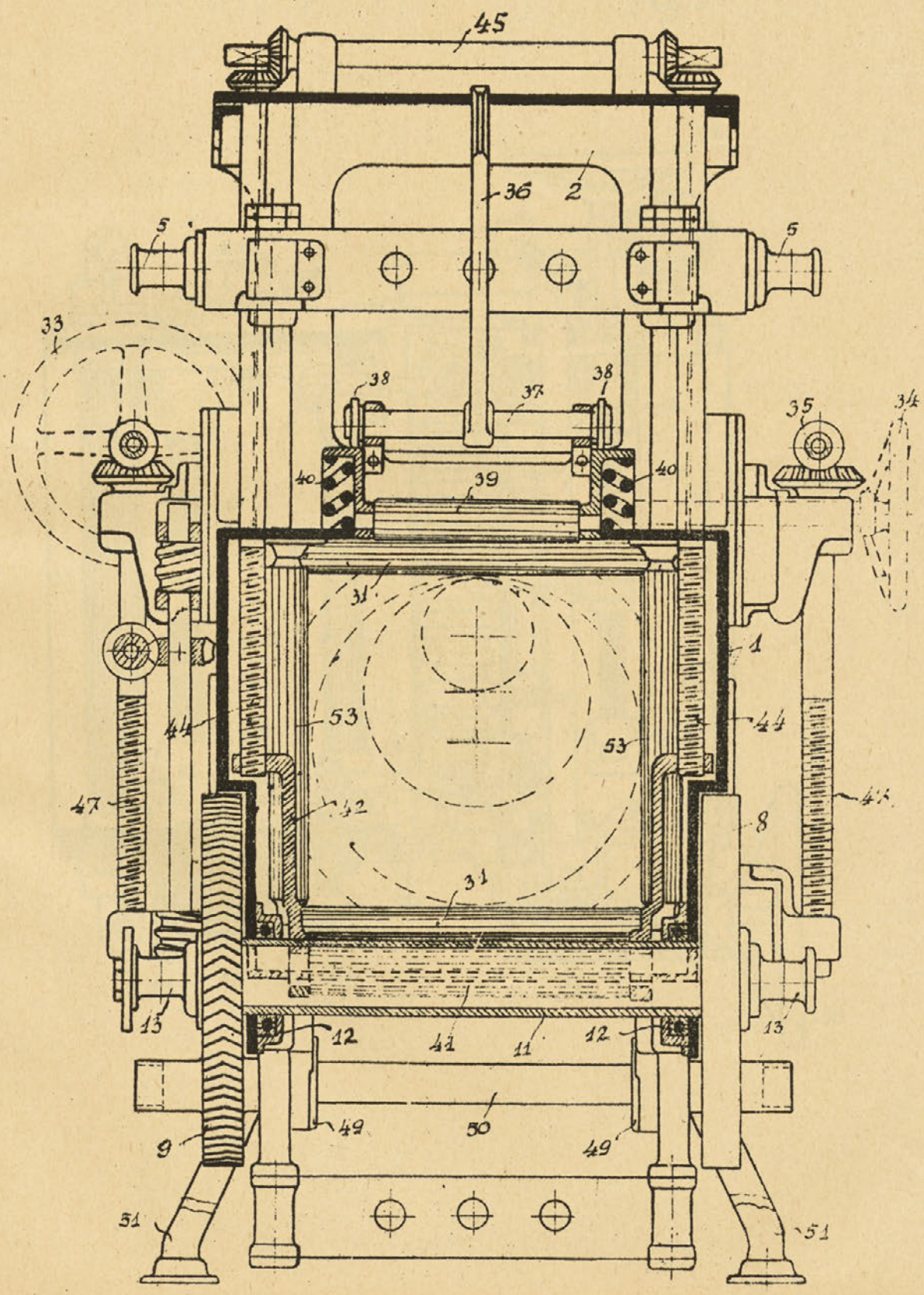
45
36
2
5
5
33
38
38
37
35
34
40
40
39
31
1
44
53
44
53
47
42
48
8
31
13
12
41
11
12
13
9
49
50
49
51
51
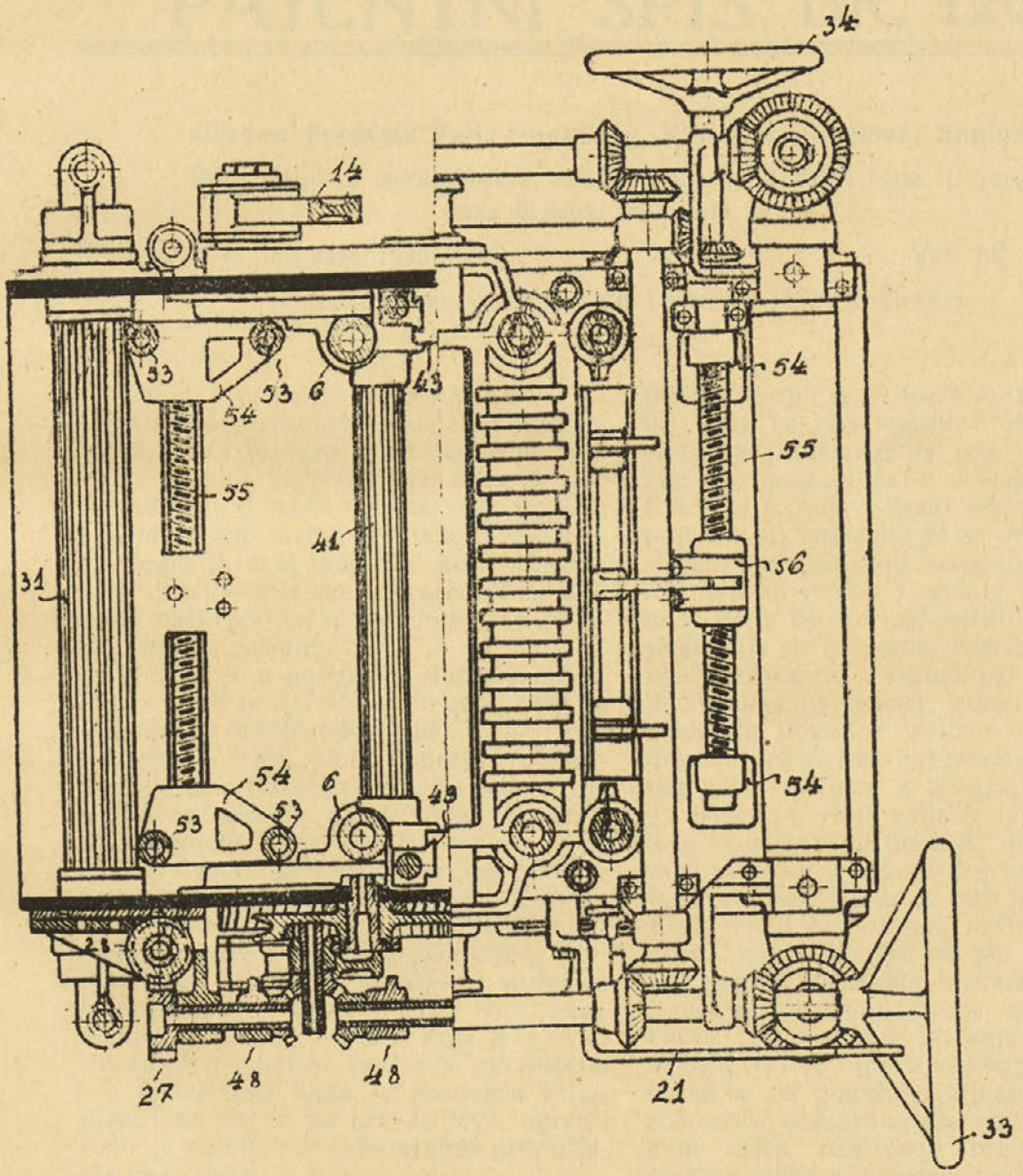
Fig. 3